

VERSLAG

Centraal College van Deskundigen Bodembeheer en Accreditatiecollege Bodembeheer

Datum : 16 april 2015
Tijd : 09:30 – 12:00 uur
Plaats : RWS/Bodem+, Croeselaan 15, Utrecht
Kenmerk : SIKB-CCvD en AC Bodembeheer verslag 16 april 2015

Aanwezig	Werkt bij	Afgevaardigd door of rol
ir. Th. Edelman		Voorzitter
drs. M. Beckman-Lapré	Rijkswaterstaat, Bodem+	Ministerie van I en M
dhr. H. van den Berg	Aqualysis	UvW
ing. J.A. v.d. Bom	DrechtConsult	Bouwend Nederland en NVPG
ing. E. Eerland	Eerland Certification	VOC
drs. J. Fokkens	Stichting Bodemsanering NS	VNO-NCW
dhr. W.G.N.A. van Grinsven	Rijkswaterstaat	Rijkswaterstaat
ir. H.J.F. Groeneveld	Gemeente Rotterdam	BOG en VA
drs. A.A. de Groof	SIKB-programmabureau	secretaris, verslag
ir. J.W. Hutter	Alcontrol	FeNeLab
ing. J. Keijzer	Kiwa	VOC
ir. J.W.P.M. Knaapen	KWA	VNO-NCW
mr.drs. H.H. Koster	Royal Haskoning DHV	VKB
drs.ing. G.J. Pijpker	Vamisol	VVMA
drs.ing. M.M. van Rijn	NEN	NEN
dhr. C. van Schaik	RUD Drenthe	VNG
ing. G. Schrage	Provincie Zeeland	IPO
ing. A.P.M. Timmermans	Terratech	Bodemenergie NL
mw. D. van de Wijnboom	HHSK	UvW
ir. H.H. Zijlstra	Antea Group	VKB

Afwezig	Werkt bij	Afgevaardigd door of rol
mr.drs. E.C. Alders	Vereniging FME-CWM	VNO-NCW

Gasten	Werkt bij	Gast bij
mr.drs. W. de Koning	SIKB	alle agendapunten
ing. G. Ritskes	SIKB	alle agendapunten

Actie **Verslag**

Gedeelte met alleen CCvD Bodembeheer

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet eenieder van harte welkom, in het bijzonder de heren Van Schaik, als opvolger van mevrouw Beerkens namens de VNG en Van den Berg, als opvolger van de heer Van der Meer namens de Unie van Waterschappen, die er vandaag voor het eerst bij zijn. Er wordt een kort voorstelrondje gehouden. De eerste agendapunten worden in de volgorde 4, 5, 2 en 3 behandeld en hieronder in de agendavolgorde weergegeven. De vergadering stelt de agenda verder ongewijzigd vast.

Actie Verslag

De heer Beckman-Lapr e geeft aan dat het ministerie van I&M de zogenoemde artikel 25 toets, waaronder ook de HUF-toets valt, heeft uitgevoerd op een aantal recent vastgestelde documenten. Hij vat de resultaten daarvan kort samen.

2. Nieuwe versie BRL SIKB 2100 en protocol 2101, Mechanisch boren

Het Centraal College geeft de volgende reacties.

- de heer Beckman-Lapr e vat de resultaten van de artikel 25 toets kort samen. Hij vraagt namens het ministerie aandacht voor het bewaken van het kwaliteitsniveau in de regelingen. De redactionele opmerkingen worden overgenomen;
- op een vraag van de heer Schrage wordt aangegeven dat het ministerie van I&M de juridische kaders voor het gebruik van oppervlaktewater als werkwater heeft onderzocht. Daaruit is gebleken dat de definitie van infiltratie uit de Waterwet het bevoegde gezag de ruimte biedt om te bepalen of in voorkomende gevallen een infiltratievergunning nodig is. Deze juridische figuur is nog recent, waarop de heer Schrage zijn bezorgdheid uitspreekt over de periode tot het bevoegde gezag hierover een besluit heeft genomen.
- Verder wijst de heer Schrage op problemen inzake toe te passen werkwater waartoe de koppeling van Regis aan de definitie van watervoerende laag kan leiden. Aanpassing van de definitie van de term 'watervoerende laag' zou een oplossing kunnen bieden. De heer Timmermans stelt hiervoor per omgaande een voorstel op, waarop de leden per email tot uiterlijk 22 april a.s. kunnen reageren;
- de heer Keijzer is bezorgd over het loslaten van de beoordeling van de boormeesters, terwijl de criteria op basis waarvan de certificatie-instelling de beoordeling door het boorbedrijf zelf kan beoordelen vrij breed zijn geformuleerd. Na discussie wordt besloten om de nu opgenomen formulering van de eisen vooralsnog te handhaven, terwijl (**actie SIKB**) een overleg organiseert met de heer Keijzer en de Raad voor Accreditatie over de interpretatie van het begrip persoonscertificatie. De heer Timmermans verzoekt om (**actie**) een inventarisatie van de mogelijkheden om te komen tot een meer specifieke opleidingseis (die neerkomt op 'Boormeester I of II of gelijkwaardig');
- naar aanleiding van opmerkingen van de heer Keijzer wordt de eis geschrapt dat bij de certificatie-instelling ook de beslisser kennis moet dragen van het schema en wordt de eis dat de auditor VCA gekwalificeerd moet zijn vervangen door de eis dat hij een MVK opleiding succesvol moet hebben afgerond;
- naar aanleiding van opmerkingen van de heer Timmermans worden verwijzingen naar de voor dit schema niet bestaande functiescheiding en door Bodem+ geregistreerde medewerkers geschrapt uit de sanctieparagraaf in hoofdstuk 4. Daarnaast wordt het woord 'achteraf' in verband met laagdetectie achteraf geschrapt waar dit onjuist is ingevoegd en wordt in bijlage 4 bekeken of $x \geq 4$ m en $y \geq 4$ m moet worden gewijzigd in $x+y \geq 4$ m. In de volgende aanpassingsronde worden (**actie**) de onderdelen ingangscntrole (BRL, par. 3.6.1) en de beschrijving van de verschillende boormethoden (protocol, bijlage 2) van het protocol meegenomen;
- op een vraag van mevrouw Van de Wijnboom wordt aangegeven dat art. 13 Wbb voldoende juridische handvatten biedt om te borgen dat er geen verontreinigd oppervlaktewater als werkwater in de bodem wordt gebracht;
- op verzoek van de heer Van Rijn wordt de versievermelding van NPR 5741 verwijderd;
- vragen van de heer Zijlstra over het voorkomen van het begrip 'wettelijke eis' in beide documenten worden kort besproken.

SIKB

AdG

AdG

Het CCvD Bodembeheer besluit:

- het bestuur van SIKB te adviseren om de nu voorliggende versie 3.1.8 van BRL SIKB 2100 en protocol 2101 vast te stellen, na verwerking van de in deze vergadering gemaakte opmerkingen.

3. Harmonisatie eisen aan certificatie-instellingen

De heer De Groof geeft een inleidende presentatie over dit punt. Het Centraal College geeft de volgende reacties:

Actie	Verslag

- het College staat achter het idee om de eisen aan het certificatieproces integraal te harmoniseren en onderschrijft de gepresenteerde uitgangssituatie en de voorgestelde doelen, onderwerpen, reikwijdte, discussiepunten en uitgangspunten;
- de heren Pijpker, Keijzer, Eerland en Beckman-Lapré leveren graag een actieve bijdrage aan deze harmonisatie;
- verzoek om de conceptresultaten voor te leggen aan de betrokken begeleidingscommissies. In de eerste tranche is dit de begeleidingscommissie BRL 9335;
- op een informele vraag over de te kiezen vorm geeft een meerderheid van de leden aan dat zij een voorkeur heeft voor het opnemen van de geharmoniseerde eisen in een apart document.

Het CCvD en AC Bodembeheer besluiten:

- de eisen aan het certificatieproces, in de beoordelingsrichtlijnen beschreven in hoofdstuk 4, te harmoniseren op basis van de besproken uitgangspunten.

Gedeelte met CCvD en AC Bodembeheer

4. Vaststellen geactualiseerd protocol 2003, versie 1.94, na verwerking van validatieresultaten

Beide Colleges hebben geen opmerkingen bij dit punt.

Het CCvD en AC Bodembeheer besluiten:

- het bestuur van SIKB te adviseren om het nu voorliggende versie 1.94 van protocol 2003 vast te stellen.

5. Stand van zaken ontwikkeling essentiële eisen

De heren Fokkens en Beckman-Lapré geven ieder voor zich een toelichting op dit punt. De Colleges geven de volgende reacties.

- de heer Fokkens benadrukt namens de afnemers het standpunt dat de essentiële eisen voor publiek toezicht moeten worden opgesteld door de overheid. Dit is ook besproken met het ministerie. Het moet in de regelgeving worden opgenomen, niet in de private documenten. De heer Hutter geeft aan dat de laboratoria het hier niet mee eens zijn; hij stelt ook dat deze discussie een precedent werking heeft voor laboratoria en dat FeNeLab daarom belanghebbend is bij deze discussie. Afsproken wordt dat (**actie**) de heer Hutter contact zal hebben met de VKB, VNO-NCW en het ministerie van I&M over dit onderwerp;
- de heer Koster zegt dat de essentiële eisen niet zouden moeten worden opgenomen in private documenten, omdat het publieke regelgeving betreft. Daarnaast zou opname in private documenten ertoe kunnen leiden dat de publieke handhaving op alle eisen blijft zien, in plaats van op de beoogde selectie van essentiële eisen. De heer De Koning licht toe dat het bij de essentiële eisen gaat om een selectie van teksten uit de SIKB-documenten. Die selectie wordt gemaakt door de overheid, maar de tekst zelf is van het CCvD. Als het CCvD een tekst verandert of schrapt, moet de tekst van de essentiële eis automatisch mee veranderen of verdwijnen. Hij geeft het voorbeeld van het schrappen van een calciumbepaling in protocol 7511. Deze bepaling is geselecteerd als essentiële eis. Het schrappen van de bepaling zal logischerwijs ook betekenen dat er geen publiek toezicht meer is. Daar zal twijfel over bestaan als die bepaling op enige plaats in een publiek document is opgenomen. Kan het CCvD die overbodige bepaling dan nog wel schrappen? Er zijn heel veel teksten als essentiële eis geselecteerd. Als het CCvD die niet meer kan aanpassen is dat een wezenlijke beperking van de mogelijkheden van het CCvD. Tijdens recent overleg is besproken dat opname van de essentiële eisen in publieke documenten tot problemen leidt doordat aanpassing van publieke eisen een stuk minder slagvaardig is als dezelfde teksten (eisen) bijvoorbeeld als bijlage bij private documenten zouden worden gepubliceerd. Betrokken partijen bespreken dit punt graag verder met het ministerie van I&M.

J-WH

Actie Verslag

6. RvA Metarapportage Kwalibo over 2013

De heer Koster merkt op dat het tot stand komen van deze rapportage zijn tijd heeft genomen. De heer Knaapen geeft aan dat de rapportage opmerkingen bevat die kwetsend kunnen zijn voor de certificatie-instellingen. Voor het overige nemen de Colleges kennis van deze rapportage.

7. Vervolg op discussie over signaal Inspecties over toezicht en certificatie

De heer De Koning geeft een presentatie over dit onderwerp. Tijdens de vorige vergadering is het signaal van de Inspecties, in combinatie met bevindingen van de Raad voor Accreditatie, besproken, met als kern dat het signaal vraagt om een reactie op basis van zelfreflectie vanuit het CCvD. Het is gewenst om vooruit te kijken en dat te doen binnen de mogelijkheden van het CCvD. Een brief is intussen gezonden aan de Vaste Kamercommissie die over dit onderwerp gaat. Een dubbeling ten opzichte van de activiteiten van Raad voor Accreditatie en de Inspectie Leefomgeving en Transport moet worden vermeden. De focus zou dus kunnen liggen op de opmerkingen over de competenties van de auditoren en op de opmerkingen van de certificatie-instellingen over normbeheer. Ter invulling hiervan legt de heer De Koning een aantal opties voor, te weten het organiseren van periodieke kennisdagen voor auditoren, van ringonderzoeken (beoordelen van dezelfde casus door auditoren van meerdere certificatie-instellingen) en de al beoogde harmonisatie van de eisen aan het certificatieproces. De Colleges geven de volgende reacties.

- de heren Knaapen en Keijzer vinden het een goede stap om te investeren in het systeem, maar geven in overweging om goed na te denken over de intensiteit van de te nemen maatregelen. De heer Keijzer geeft aan dat Kiwa al kennisdagen voor auditoren heeft;
- de opmerkingen met betrekking tot 'moet kunnen' en normbesef worden niet met deze opties ondervangen. Het vergroten van vertrouwen in het systeem moet worden afgewogen tegen uitvoerbaarheid van de te nemen maatregelen;
- de heer Timmermans onderschrijft de opmerkingen over de kennis van auditoren en pleit er voor om met name invulling te geven aan de kennisdag, waarbij de vorm wellicht nog te bespreken is;
- de heer Keijzer verzoekt om het onderwerp communicatie met de ILT aan de mogelijke maatregelen toe te voegen. Er ligt hierover al een tekst uit februari 2011;
- de heer Van Schaik vindt het belangrijk om een transparante houding aan te nemen: 'laat zien dat je er mee bezig bent'.

Beide Colleges verzoeken het Programmabureau SIKB om samen met de certificatie-instellingen de mogelijke maatregelen nader uit te werken.

8. Gezamenlijk overleg met Programmaraad

Mevrouw Van de Wijnboom verzoekt om de formulering over het wettelijk kader rond bemalingen iets nauwkeuriger te formuleren. Beide Colleges hebben verder geen opmerkingen bij de notitie 'Organisatie SIKB'.

De heer De Koning beschrijft het mogelijke programma voor de bijeenkomst, dat behandeling van de reguliere agendapunten bevat, gevolgd door de gezamenlijke discussie met de Programmaraad en een excursie naar een locatie waarop op dat moment mechanische boringen en werk aan een bodemenergiesysteem plaatsvindt. Beide Colleges stemmen in met dit programma, dat dan zal duren tot ca. 15:00 uur. Nagegaan wordt (**actie**) of het bezoek aan de locatie kan plaatsvinden.

TT

9. Verslag vergadering CCvD en AC van 12 februari 2015

- pag. 2: op verzoek van mevrouw Van de Wijnboom wordt de volgende passage aangepast zoals hierna weergegeven (onderstreepte tekst moet toegevoegd):
"mevrouw Van de Wijnboom vraagt aandacht voor het feit dat de provincie bevoegd gezag is over de kwaliteit van het diepere grondwater. Het lijkt erop dat het schema dit nog onvoldoende onderkent."

Actie **Verslag**

De vergadering stelt het verslag verder ongewijzigd vast.

Naar aanleiding van de acties:

MB-L

- de heer Beckman-Lapr e geeft aan dat een onderzoek is uitgezet naar de reikwijdte van het certificatieschema voor Mechanisch boren. Hij (**actie**) verspreidt de onderzoeksvraag onder de leden van de Colleges.

10. Mededelingen, rondvraag en sluiting

Mededelingen

- De Raad voor Accreditatie heeft alle op 12 februari jl. vastgestelde Wijzigingsbladen op de scope van SIKB vermeld. Dat geldt ook voor de op 2 oktober jl. vastgestelde nieuwe versie van protocol 3001. Dit betekent dat al deze documenten in werking treden per volgende wijziging van de Regeling bodemkwaliteit, op 1 juli a.s.;
- Stand van zaken discussiepunten met de RvA:
 - certificatie-instellingen zijn verplicht het verloop van een audit door een interne reviewer te laten toetsen. Er is discussie over de vereiste frequentie hiervan. De RvA behandelt dit punt in zijn Expertgroep;
 - is een nieuw certificaat vereist na wijzigingsblad met kleine wijzigingen? De 17067 vereist dat de Schemabeheerder een procedure heeft voor het implementeren van wijzigingen. Onderdeel van de procedure zou moeten zijn dat de schema-eigenaar (aantoonbaar) een zorgvuldige afweging maakt over de gevolgen van een schema wijziging en op basis van deze afweging passende stappen neemt. Dat zou kunnen resulteren in het moeten verstrekken van een nieuw certificaat, maar dat hoeft niet altijd zo te zijn;
 - De vraag over het al dan niet nodig zijn van een beoordeling voor afgifte van een certificaat met beeldmerk RvA na het behalen van de accreditatie, is volgens de RvA geen vraag over de interpretatie van de norm, maar een vraag over de uitvoering van het schema. In de concept BR013 die de RvA vorig jaar ter commentaar heeft rondgestuurd, (die weliswaar niet is gepubliceerd) is daarover opgenomen: "de schemabeheerder moet, in overleg met de in lid 1 bedoelde instellingen, een plan van aanpak opstellen waarin duidelijk is: a. In geval van certificatie instellingen waarbij het schema al zonder accreditatie in de markt wordt gebruikt: wat voor beoordeling een CI minimaal ten aanzien van haar certificaathouders moet uitvoeren om certificaten onder accreditatie te brengen nadat het accreditatieonderzoek bij de betreffende instelling is afgerond."
- In onze vergadering van 12 februari jl. is het eerste concept van de notitie Kwantificering kosten en baten besproken. De resultaten van die discussie zijn in het stuk verwerkt. De daaruit resulterende versie is als document tk-3 onder de leden van het College verspreid. De heer Knaapen geeft aan dat hij ingenomen is met dit document. Hij merkt wel op dat zowel bij de kosten als de baten het resultaat beide kanten op kan. Als voorbeeld wordt genoemd dat een wijziging een grote kostenbesparing maar tevens een geringe milieuschade met zich mee kan brengen. Dit wordt (**actie**) in de notitie verwerkt;
- De in de vorige vergadering besproken Regeling Veldwerkers en Monsternemers ligt op dit moment ter besluitvorming voor binnen het ministerie van I&M;
- Op verzoek van het CCvD Bodembeheer hebben het ministerie van I&M en Bodem+ een voorstel geformuleerd voor een onderzoek naar gewenste wijzigingen in de reikwijdte van de erkenningsplicht voor mechanisch boren. Deltares is intussen gestart met de uitvoering van dit onderzoek. Verwacht wordt dat de resultaten kunnen worden voorgelegd aan de vergadering van 8 oktober a.s.;
- SIKB is voornemens om in elk van de documenten wat beeldmateriaal en een samenvatting in het Engels op te nemen. Toevoeging van deze niet normatieve elementen wordt steeds meegenomen in de eerstvolgende aanpassingsronde;
- resterende vergaderdata in 2015: 18 juni, 8 oktober en 10 december, steeds vanaf 9:30.

GRI

Actie Verslag

Rondvraag

- de heer Groeneveld vraagt hoe de HUF toets in de toekomst wordt georganiseerd en wordt ingepast in de overige procedures. De heer Beckman-Lapr e reageert dat dit zodanig zal worden opgezet dat de resultaten van de toets bekend zijn op het moment van bespreking in het College; hij geeft aan ongelukkig te zijn met de gang van zaken tijdens de recente HUF-toets;
- er zijn verder geen punten voor de rondvraag.

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 12:00 uur.

Acties

Openstaand uit deze vergadering

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
16-04-2015	SIKB	overleg organiseren met de heer Keijzer en de Raad voor Accreditatie over de interpretatie van het begrip persoonscertificatie.	
16-04-2015	AdG	inventarisatie van mogelijkheden om voor BRL SIKB 2100 te komen tot meer specifieke opleidingseis voor boormeesters.	
16-04-2015	AdG	in de volgende aanpassingsronde van BRL SIKB 2100 de onderdelen ingangscntrole en beschrijving van de verschillende boormethoden meenemen.	
16-04-2015	J-WH	aan VKB, VNO-NCW en I&M belang van FeNeLab bij discussie over essentiële eisen kenbaar maken.	
16-04-2015	TT	nagaan of in aansluiting op gezamenlijk overleg met de Programmaraad op 18 juni a.s. bezoek aan veldwerklocatie kan plaatsvinden.	
16-04-2015	MB-L	onderzoeksvraag reikwijdte mechanisch boren onder de leden verspreiden.	
16-04-2015	GRI	notitie kosten en baten aanvullen met de mogelijkheid van negatieve baten.	

Openstaand uit vorige vergaderingen

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
18-04-2013	JdB, JKe, EE	bespreken verschil in audittijd 9001 bij dezelfde of bij verschillende CI bij systeemcertificatie.	uitvoering zodra aan de orde in traject BRL SIKB 15000.
17-04-2014	AdG	standpunt BOGG nagaan en discussie met I en M en Bodem+ voeren over de link met de erkenningsregeling.	
19-06-2014	WdK	voorstel voor eenduidig systeem voor de mogelijkheid van reductie van de minimum tijdbesteding.	loopt, in het kader van de harmonisering van hoofdstuk 4.

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
19-06-2014	AdG en MB-L	heldere communicatie naar de betreffende bedrijven over de mogelijkheid tot certificatie en erkenning op basis van een versie van een document waarnaar bijlage C Rbk nog niet verwijst.	loopt.
02-10-2014	AdG	het onderwerp kritieke afwijkingen in BRL SIKB 2000 agenderen.	loopt.
11-12-2014	AdG	generieke discussie over de eisen aan onderhoud ervaring opzetten.	loopt.
11-12-2014	AdG	afdenken van boorgaten en peilbuizen meenemen bij aanpassing van BRL SIKB 2000.	loopt.
11-12-2014	DvdW	waterschappen om vertegenwoordiging vragen.	loopt.
12-02-2015	HK	voordracht doen voor vertegenwoordiger ONRI/VKB in examencommissie milieukundige begeleiding.	loopt.

Afgerond

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
19-06-2014	WdK	bestuur van SIKB laten nagaan hoe de procesgang met het ministerie van I&M (c.q. ILT) voor het vaststellen van (wijzigingen in) documenten kan worden verbeterd.	✓; zie de actie voor MB-L uit de vergadering van 02-10-2014.
02-10-2014	MB-L	verzoek aan SIKB tot uitbreiden reikwijdte certificatieschema mechanisch boren.	✓; zie mededelingen
11-12-2014	MB-L	adres nieuwe vergaderlocatie doorgeven.	✓; vergaderlocatie wordt nu nog ad-hoc geregeld
11-12-2014	AdG	verslag CI overleg zelfstandig leesbaar maken, onder meer door duidelijke verwijzing naar beschrijving praktijkpunten op website SIKB (vraagt organiseren toegang CCvD/AC leden tot dat deel van de site).	✓
12-02-2015	MB-L	onderzoek naar de gewenste reikwijdte van de erkenningsplicht voor mechanisch boren.	✓; zie mededelingen
12-02-2015	MB-L	antwoord op vraag of gebruik van oppervlaktewater als werkwater juridisch is toegestaan.	✓; zie agendapunt 2
12-02-2015	AdG	nagaan of de certificatie-instelling ook bij kleine wijzigingen wijzigingsbladen op het certificaat moet vermelden.	✓; zie mededelingen
12-02-2015	WdK	vergadering van 18 juni (o.a. met Programmaraad) koppelen aan locatiebezoek.	✓; dit blijkt niet in te plannen, zie ook agendapunt 8. Locatiebezoek wordt vastgehouden voor een andere gelegenheid.
12-02-2015	AdG	inhoud notitie harmonisatie hoofdstuk 4 doorvoeren bij aanpassing elke BRL.	✓; zijn andere afspraken over gemaakt, zie agendapunt 3

